

Francova Lhota

Kraj: Zlínský

Správní obvod: Vsetín

Nadmořská výška: 490 m n. m.

Počet obyvatel: 1 491

Adresa URL: www.francovalhota.cz

Okres: Vsetín

GPS souřadnice: 49.201743N, 18.111748E

První pís. zmínka: 1500 (524 let)

PSČ: 765 14

Facebook: [fr.lhota](https://www.facebook.com/fr.lhota)

Okolí a příroda Francova Lhota

Obec leží v údolí říčky Senice a náleží do CHKO Beskydy. V horní části obce stojí památný chráněný strom Kobzova lípa, stará 300-400 let. Dutý strom je opředen řadou pověstí.

V místní části obce Pulčín byla v roce 1989 zřízena chráněná přírodní rezervace Pulčinské skály (510 - 773 m n.m.) s pozůstatky zaniklého pulčinského hradu a skalním městem Izby. Rezervace je situována v jihozápadní části horského pásma Javorníků v Pulčinské hornatině, kterými jsou Javorníky odděleny od Vizovických vrchů. V NPR Pulčín - Hradisko jsou dosud zdokumentovány čtyři větší jeskyně a nachází se zde řada dalších drobných jeskyněk suťovitého i rozsedlinového charakteru. V zimě zde v jednom místě vytváří vytékající voda světlehnědě zbarvené ledopády. Oblast Pulčinských skal je obdivuhodná ve všech ročních obdobích. Na své si přijdou milovníci květeny, obdivovatelé motýlů, sběratelé hub a všichni milovníci přírodních krás. Na lokalitě Propadlý hrad - na jižním svahu kopce Hradisko se v zimních měsících objevuje botanická rarita - oranžově zbarvené ledopády a rampouchy ve skalních puklinách a na skalních převisech kaňonu Ancona. Toto zbarvení vytváří mikroskopické řasy žijící ve sněhu a ledu.

Společenstvo, které žije na sněhu nebo ledu se nazývá kryoseston. Sem patří i druhy řas označované jako kryofilní (psychrofilní). Často také mluvíme o řasách sněžných. Určení těchto druhů je komplikováno jejich složitými životními cykly (střídají se totiž stádia bičíkatá a bez bičíků). Pro tyto organismy jsou optimální teploty do 10 °C. Se sněžnými řasami je spojena poměrně dávná historie. Již kolem roku 1585 bylo pozorováno zbarvení sněhu. V letech 1897 - 1980 byla popsána kryoflóra v různých oblastech jako jsou např. Alpy, Grónsko a Norsko. V současné době probíhá studium jejich životních cyklů a laboratorní kultivace. Sněžné řasy byly pozorovány v roce 1947 ve Vysokých Tatrách a v České republice v Krkonoších (1976) a na Šumavě (1993), kde vytváří na sněhu krvavě i cihlově červená, zelená, nebo žlutá místa. Pulčinské Skály tedy přicházejí v úvahu jako nová lokalita pro studium sněžných řas, jejichž dostupnost je často velmi komplikovaná. Takové lokality je nutno chránit - kromě přírodních mohou přispět ke studiu diverzity těchto organismů, které mohou být významné také z praktických důvodů.

Význam sněžných řas: Mezi zástupci sněžných řas nalézáme organismy, které fungují jako jediní primární producenti ekosystému v době kdy ostatní rostliny jsou ještě pod sněhem (spotřebovávají velké množství CO₂). Poskytují možnost jejich využití pro studium přizpůsobování se k životu v extrémních podmínkách, kde jiné organismy nejsou schopny existovat. Z hlediska praktického využití je významná produkce karotenoidů (jako antioxidanty), a olejů (především mastných kyselin s více nenasycenými vazbami vhodnými jako doplněk stravy, či biopaliva) a některých dalších biologicky

významných látek pro využití v biotechnologiích (mohou se stát potenciálními zdroji farmak, biopesticidů, či biopaliv). To ovšem znamená podrobnější průzkum kmenů tohoto společenstva, jejich izolaci a kultivaci v laboratorních podmínkách, protože původní prostředí musí zůstat neporušené a chráněné. Pulčínské skály mají tedy další důvod k obdivu a k ochraně.

Přírodní rezervace Makyta byla vyhlášena nařízením Správy Chráněné krajinné oblasti Beskydy číslo 3/2008. Nachází se na severních svazích stejnojmenného vrcholu v Javorníkách poblíž hranice se Slovenskem. Jedná se o území se zachovalou plochou horských bukových lesů, které jsou vůbec nejrozsáhlejším komplexem zachovalého suťového lesa v oblasti Javorníků a Vsetínských vrchů. Na území přírodní rezervace se nachází např. měsíčnice vytrvalá, kapradina Braunova, sněžěnka předjarní, česnek medvědí, srstka angrešt, kapradina rezavá, lýkovec jedovatý, hlístník hnízdák či mléčivec alpský. Z ptáků jsou významní strakapoud bělohřbetý, lejsek malý, lejsek bělokrký, holub doupňák, žluna šedá a jeřábek lesní. Z šelem je zastoupen např. rys ostrovid, medvěd hnědý a vlk obecný.

